

Sproget som bevismateriale

Retslingvistik i kriminalsager

Tanya Karoli Christensen, lektor, ph.d.
Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab

Program

1. Baggrund: Retslingvistik i kriminalsager
2. Sproglig demografisk profilering
 - Afpresningsbrev (USA)
3. Ophavsanalyse
 - Trusselssag (DK)
4. Diskussion

RETSLINGVISTIK I KRIMINALSAGER

Typiske (kriminal)retslingvistiske opgaver

1. Identifikation af sproglige træk der peger på en taler eller skribents demografiske baggrund (**profilering**)
2. Sammenligning af udtale- eller skrivemønstre i bevismateriale og kendt materiale (**ophavsanalyse**)
3. Fortolkning af teksters indhold med fokus på underforstået betydning (**tekstanalyse, herunder trusselsanalyse**)

Brev fra Dortmund stikker i flere retninger

De tre identiske breve fra gerningsstedet indeholder mærke modsætninger.

EKSPLOSIONER I DORTMUND

Tysk politi: Aktie-spil stod bag bombe m Dortmunds spiller

En 28-årig elektroingeniør er blevet anholdt og bomberne i Dortmund. Hans plan var at score aktiehandel, lyder teorien.

Der har været mange og fantasifulde spekulationer bag angrebet på fodboldklubben Borussia Dortmund i april. Og hvad motivet kunne være.

Ekspert om 'afskeds-sms' i Hedegaardsdrabet: Sandsynligvis skrevet af drabstiltalt

Det er sandsynligt og tenderende til meget sandsynligt, at en afskeds-sms sendt til Hedegaardsdrabet, blev skrevet af hendes drabstiltalte eksmand

AF: Ritzau /112, Camilla Marie Nielsen

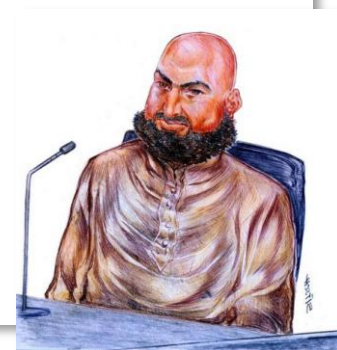

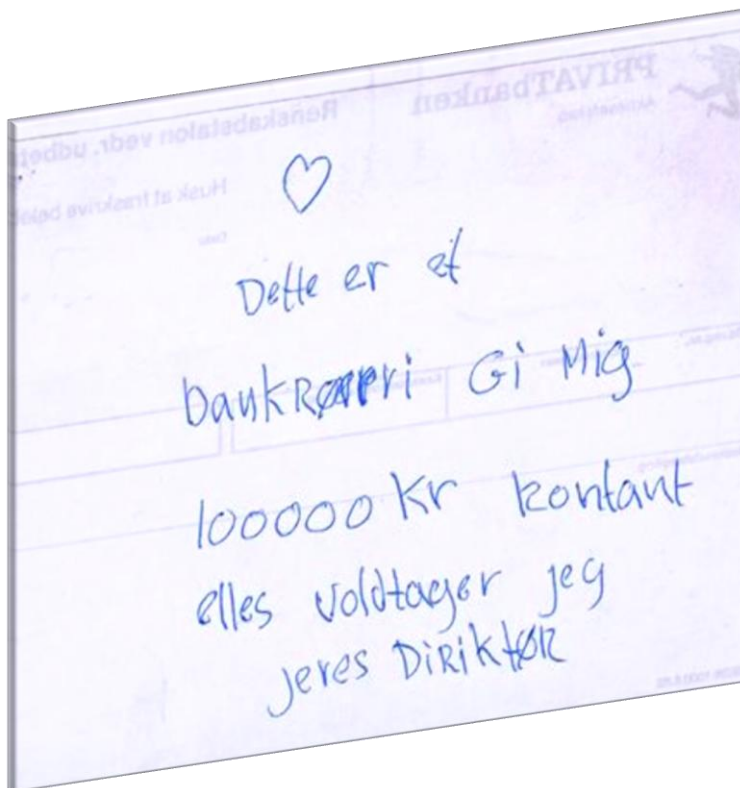
Sprogforsker vidner for første gang i terrorsag

Retslingvist Tanya Karoli Christensen har analyseret 192 chatbeskeder i sagen om en formodet syrienskriger, der fortsætter ved retten i Glostrup i dag

Torsdag morgen vidner en sprogforsker i sagen mod en 24-årig formodet syrienskriger ved retten i Glostrup.

Det er første gang en dansk mand er tiltalt for at rejse til Syrien og tilslutte sig Islamisk Stat i 2013. Og det er første gang, en dansk retslingvist bliver indkaldt som ekspertvidne i en terrorsag.

 Dette er et
 Dankort Gi Mig
 100000 Kr kontant
 ellers voldtager jeg
 jeres Dirigtor

Mr. Ramsey,
 Listen carefully! We are a
 group of individuals that represent
 a small foreign faction. We do
 respect your business but not the
 country that it serves. At this
 time we have your daughter in our
 possession. She is safe and unharmed
 and if you want her to see 1997,
 you must follow our instructions to

SPROGLIG-DEMOGRAFISK PROFILERING

Sproglig-demografisk profilering

- ordvalg
 - underliggende modersmål
 - dialekttræk
 - sprogrigtighed (fejltyper)
 - tekstopbygning, fortællestruktur
 - genretræk
 - formalitetsniveau
 - ...
- NB! vær ALTID opmærksom på forsøg på **disinformation**
- ... som kan afsløres ved **modstridende** træk i teksten

Sproglig-demografisk profilering: Afpresningsbrev

Do you ever want to see your precious little girl again? Put \$10,000 cash in a diaper bag.

Put it in the green trash kan on the devil strip at corner 18th and Carlson. Don't bring anybody along.

No kops!! Come alone! I'll be watching you all the time. Anyone with you,

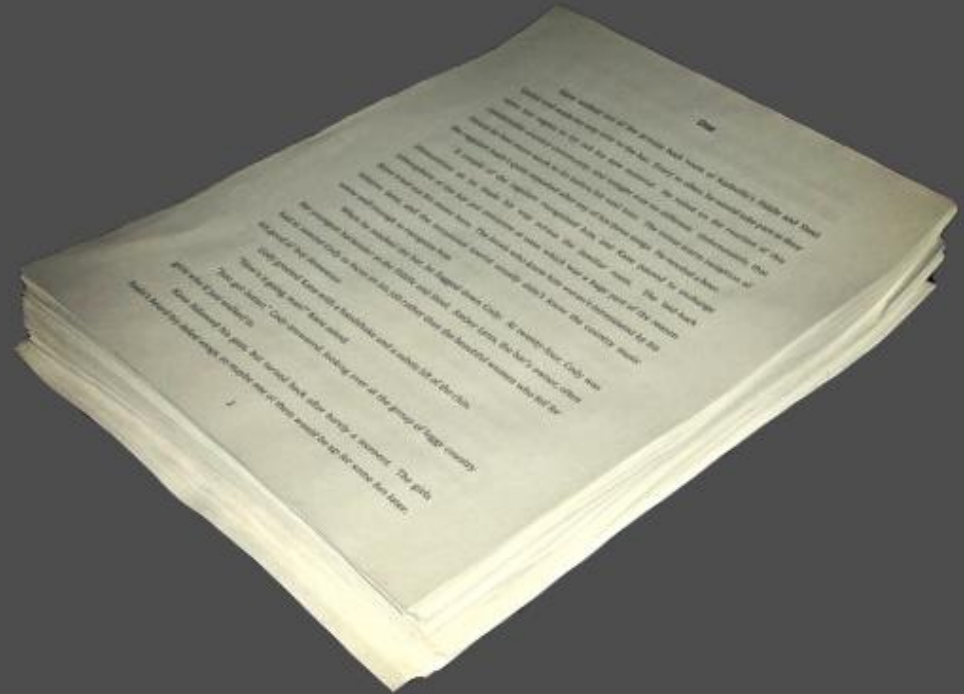
deal is off and dautter is dead!!!

Hvad er en "devil strip"?

Kun ét sted i hele USA:
Akron, Ohio

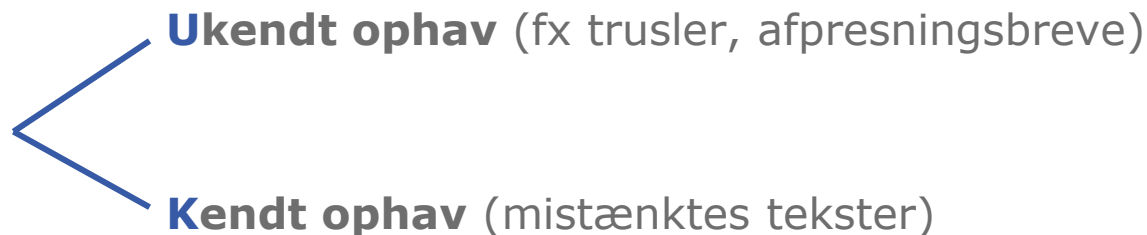
Shuy, Roger W. 2001. DARE's role in linguistic profiling.
Dictionary of American English Newsletter 4(3): 1-5

Dias 10

Ophavsanalyse (eng: *Authorship Analysis*)

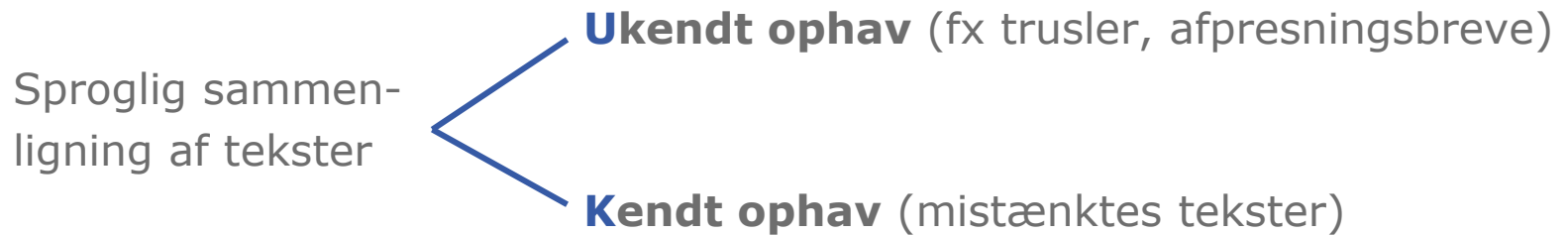
Sproglig sammen-
ligning af tekster

Sproglige mønstre i hver tekst

- fejltyper (grammatik, retstavning, tegnsætning)
- stiltræk (formalitetsgrad, ordvalg, faste udtryk, start- og sluthilsner, sætningsopbygning, tekstopbygning, retoriske træk, formatering)

Ophavsanalyse (eng: *Authorship Analysis*)

To kriterier for sammenligning

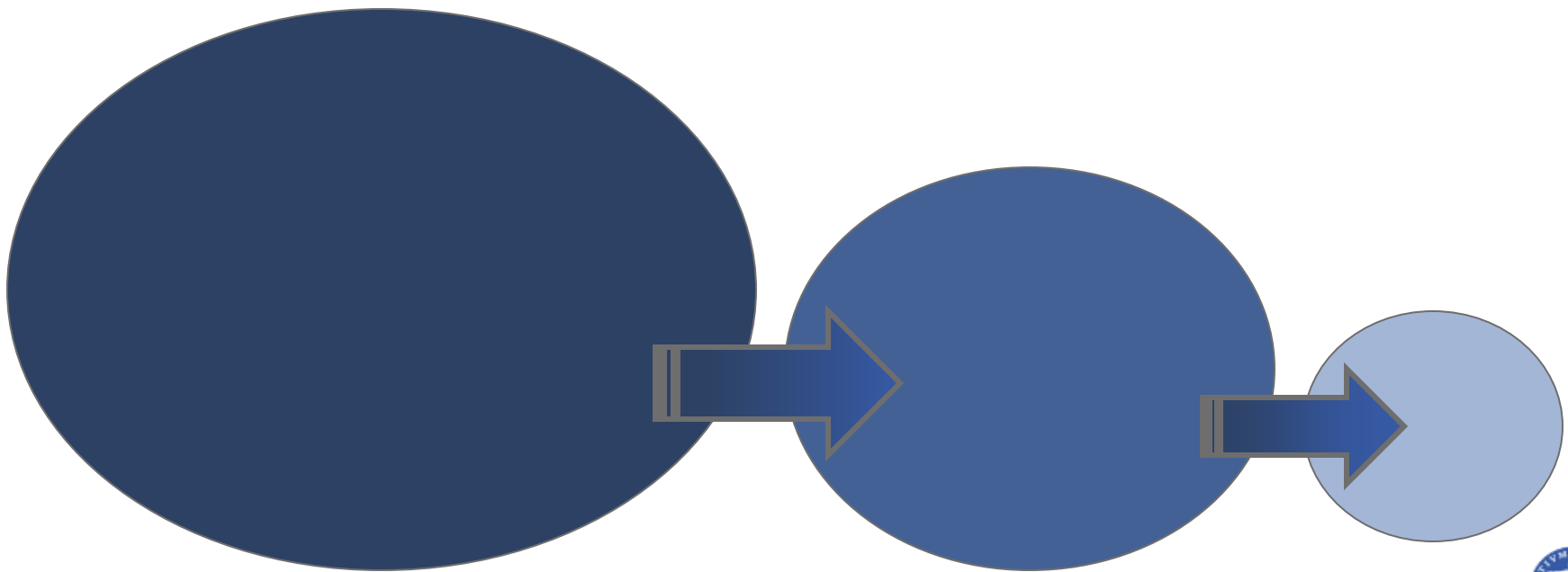
1. Forekommende i både U- og K-tekster
2. Sjældent forekommende i sammenlignelige andre tekster (referencekorpus)

Jo flere overlap, jo stærkere sandsynlighed for fælles ophav

Et kontinuum fra profilering til ophavsanalyse

Profilering → ophavsanalyse

- indskrænker trinvist mængden af mistænkte
'narrowing down the suspect pool'

Vigtig påmindelse (*disclaimer*)

En ophavsanalyse **beviser ikke** at U- og K-tekster er skrevet eller ikke skrevet af samme person. Der er utvivlsomt mange personer der kunne have produceret de træk der findes i både U- og K-teksterne.

Det er et **inferentielt skridt** at konkludere at teksterne har eller ikke har 'fælles ophav', og det skridt må tages af **domstolen**, baseret på resultaterne af ophavsanalysen sammen med ikke-sproglige beviser.

Dansk sag: ophavsanalyse af trusler

Erklæring om retslingvistisk analyse af sagsmateriale (journalnr 0700-76211-000315-15)

Ved: Tanya Karoli Christensen, ph.d., lektor i Dansk sprog, KU.

Jeg er af specialanklager Søren Martin Jensen. Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi, Adv. for Specielle Sager, blevet bedt om at udføre en retslingvistisk undersøgelse af en række trusselsbreve samt en serie sms-beskeder fra en tidligere sag hvori der allerede foreligger domsfældelse. Der bedes om en udtalelse om

1. hvorvidt de i sagen fremlagte breve kan antages at være skrevet af samme forfatter, og
2. hvorvidt sms-beskederne og brevene kan antages at stamme fra samme ophavsmand.

27. NOVEMBER 2015

**CENTER FOR SOCIOLINGVISTISKE
SPROGFORANDRINGSSTUDIER**

NJALSGADE 136, 27.5.55
2300 KØBENHAVN S

TLF 35 32 83 82

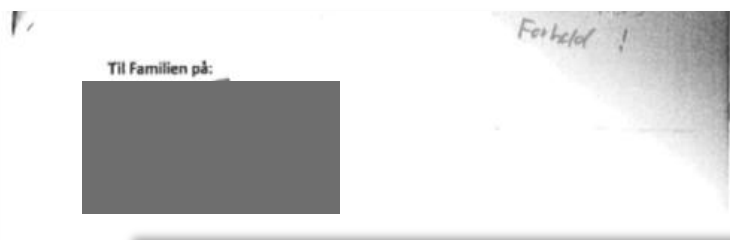
DIR 35 32 84 93

tkaroli@hum.ku.dk

<http://hum.ku.dk/>

REF: TKC

Ophavsanalyse: Dansk sag om trusselsbreve

Hvorfor
der som
I er alle
samfun
I forme
alle er p
I er alle
handlin
Kom ba
Danma

Til SKAT Næstved

Jeg er en mindre entreprenør som har udført mange
Jeg har g
234300 kr. + moms som han nu ikke vil betale da han
skule ha 190,000 kr. kontant uden regning. Det vil jeg i
om. Jeg har udført det meste af inventigt arbejde og je
tidlige ejer som sir at [redacted] har renoveret for over 1,6
hjælpe mig med at for syn/skøn på sagen da han ved
mere end 1,0 million kroner sort og uden regning. Han
mig med at bevice at [redacted] betaler meget sort. Jeg vil
først kontakte den nye ejer om det ikke er rigtig så ring
alle mødes på byggeriet.

Med hilsen fra xx

*Hej med dig din gamle **pædofle** stodder!*

*Vi har ondt af dig da dit liv efter 1. februar vil ændre sig totalt hvis du ikke
betaler hvad du skylder.*

Salg din båd og få den gamle tilbage.....så har du råd....

*Vi lover dig vi overholder hvad vi har lovet dig.....og ingen eller intet kan
ændre dette du er et svin som har snydt så mange samt den kone du var gift
med i 3 uger da du ikke kunne holde dine beskidte fingre fra hendes datter.*

*Din omverden vil få alt i vide om dig men du har fortsat et valg som du ved
og som vi meget kraftigt skal råde dig til at vælge rigtigt alt andet vil være lidt
synd og uudholdeligt for dig vi ved jo du er en tøsedreng de andre siger du*

Sproglige træk i U-dokumenterne

Kære [redacted] svin

Det er efter den første februar. Vi ved du
 svin. Dit livs mareridt starter nu i
 dig selv ved at betale. I mellemtiden i
 kaffeånde er helt utålelig pædofile stødd
 du ikke bader nok dit pædofile svin
 sin tid med de små piger dit svin. Lev g
 skal tilbage til livet dit svin.
 Hold lidt øje med tingene omkring dig

Hvorfor tager i ikke hjem til jeres hjemland og synder og bedrager
 der som I ALLE gør her i Danmark?

I er alle en flok dumme svin som ikke bør nasse på det Danske
 samfund mere!

I formerer jer som ROTTER og ligger med jeres egne børn fordi I
 alle er pædofile og I kan tørre røv i koranen.

I er alle nogle ulækre skabninger som ikke tør stå ved jeres
 handlinger.

Kom bare op til mig, så skal jeg fortælle jer, at I blot skal UD af
 Danmark NU – det kan ikke gå for langsomt.

Sproglige træk i U-dokumenterne

Kære [redacted] svin

Det er efter den første februar. Vi ved
svin. Dit livs mareridt starter nu
dig selv ved at betale. I mellemtiden
kaffeånde er helt utålelig pædofile stod
du ikke bader nok dit pædofile svin
sin tid med de små piger dit svin. Lev
skal tilbage til livet dit svin.

Hold lidt øje med tingene omkring dig

Hvorfor tager i ikke hjem til jeres hjemland og synder og bedrager
der som I ALLE gør her i Danmark?

I er alle en flok dumme svin som ikke bør nasse på det Danske
samfund mere!

I formerer jer som ROTTER og ligger med jeres egne børn fordi I
alle er pædofile og I kan tørre røv i koranen.

I er alle nogle ulækre skabninger som ikke tør stå ved jeres
handling.

Kom bare op til mig, så skal jeg fortælle jer, at I blot skal UD af
Danmark NU – det kan ikke gå for langsomt.

Sproglige træk i U-dokumenterne

Kære [redacted] svin

Det er efter den første februar. Vi ved du har "snakket" men det hjælper dig IKKE dit pædofile svin. Dit livs mareridt starter nu i fase 1. og absolut ingen kan hjælpe dig kun dig selv ved at betale. I mellemtiden kan du begynde med dine tænder de er ulækre og din kaffeånde er helt utålelig pædofile stodder. Du skal også begynde at gå oftere i bad alle ved du ikke bader nok dit pædofile svin det var jo også din ulækre lugt der fældede dig i sin tid med de små piger dit svin. Lev godt så længe det varer og betal dine regninger hvis du skal tilbage til livet dit svin.

Hold lidt øje med tingene omkring dig på aftenvagterne

Sproglige træk i U-dokumenterne

Kære [redacted] svin

Det er efter den første februar. Vi ved du er svin. Dit livs mareridt starter nu i dig selv ved at betale. I mellemtiden i kaffeånde er helt utålelig pædofile stode du ikke bader nok dit pædofile svin sin tid med de små piger dit svin. Lev g skal tilbage til livet dit svin.
Hold lidt øje med tingene omkring dig

Hvorfor tager i ikke hjem til jeres hjemland og synder og bedrager der som I **ALLE** gør her i Danmark?

I er alle en flok dumme svin som ikke bør nasse på det Danske samfund mere!

I formerer jer som **ROTTER** og ligger med jeres egne børn fordi I alle er pædofile og I kan tørre røv i koranen.

I er alle nogle ulækre skabninger som ikke tør stå ved jeres handlinger.

Kom bare op til mig, så skal jeg fortælle jer, at I blot skal **UD** af Danmark **NU** – det kan ikke gå for langsomt.

Sproglige træk i U-dokumenterne

Kære [redacted] svin

Det er efter den første februar. Vi ved du er et svin. Dit livs mareridt starter nu i Danmark. Du skal selv ved at betale. I mellemtiden i Danmark kaffeånde er helt utålelig pædofile stoffer. Du skal ikke bader nok dit pædofile svin. Lev g det sin tid med de små piger dit svin. Lev g det skal tilbage til livet dit svin.
Hold lidt øje med tingene omkring dig

Hvorfor tager I ikke hjem til jeres hjemland og synder og bedrager der som I ALLE gør her i Danmark?

I er alle en flok dumme svin som ikke bør nasse på det Danske samfund mere!

I formerer jer som ROTTER og ligger med jeres egne børn fordi I alle er pædofile og I kan tørre røv i koranen.

I er alle nogle ulækre skabninger som ikke tør stå ved jeres handlinger.

Kom bare op til mig, så skal jeg fortælle jer, at I blot skal UD af Danmark NU – det kan ikke gå for langsomt.

- tager vi anonymt kontakt til den tidlige have renoveret gården "billigt" og med
- blive der afkrævet "syn og skøn" via SK hvad tidligere ejer oplyser!
- kontakter vi anonymt kommunen om!
- kontakter vi "Sjællandske" anonymt n anklageskrifter mm. samt især (Straf.
- kontakter vi politiet anonymt med all
- så vil vi offentliggøre (aviser, venner, kæreste, som du gjorde gravid og blo

Kære fin

Det kan ikke betale
penge - vi lover a

HUSK!

Oplysninger og rygter omkring pædofili
(Straf. [REDACTED]) ikke kan
slettes eller blive glemt!!!

Det vil HÆNGE på dig hele livet og det er
meget nemt at videregive anonymt via
diverse medier!

Dette VIL ske ved manglende betaling og
det vil blot blive værre og værre !

.....Sådan!!

Til bilag 52, s. 3
(KT 27)

ANHÆG-Skriftets Forhold
6 (s. 7-8)

A1

Kære Frederikke.

Brøndby, 24. januar 2015

Vi talte kort sammen i dag, hvor jeg lige vil beskrive hvad der vil hænde dig de kommende 3 måneder i det omfang, du ikke giver mig det tilbage vi talte om samt de 108.000,- kr. (Du ved, hvor du skal henvende dig)

Vi aftalte også at ovenstående alternativt kunne konverteres til blot: 582.000,- kr. + 118.000,- kr. = 700.000,- kr. hvor du som aftalt, skal lægge de første 50.000,- kr. i min postkasse senest 1. februar og restbeløbet løbende med 50.000,- kr. pr. måned. (Husk også at Leif, Bent og Lone skal med ind over.)

Hvis 1. afdrag ikke falder jf. aftalen så.....:

1. a. Skrives der til dine nærmeste naboer, ca. 30 familier, følgende oplysninger om dig:

"Du blev i 2001 ved retten i Roskilde dømt 100 % for pædofili da du dels havde haft samleje med en 12-åring pige samt blufærdighedskrænket hendes 10-årige søster og banket moderen. Ud over dette havde du mere end 2.000 stk. film med børneporno udvisende børn ned til 2 års alderen." (I brevet skriver jeg dommens; nummer. ref. dato mm. så det naturligvis kan slås op og dokumenteres!) Jeg tror herefter dine

og som vi meget kraftigt skal råde dig til at vælge rigtigt alt andet vil være lidt synd og uudholdeligt for dig vi ved jo du er en tøselreng de andre siger du

Simpel distributionsanalyse: *samt* vs. *og*

ORDVALG 2	U-dokumenter	KorpusDK
samt	18	18867
og	84	1814718
% samt	18	1

	U1	U2	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	U10	U11	U12	U13	U14	U15	U16	U17	U18	U19
samt		1	4	1		1	2				3	1		1	2		2		
og	3	3	10	3		6	9		5	5	5	4	3	13	4	5	5	1	

De gamle trusler (K-dokumenterne)

fordringen er solgt og nu starter det for dig!! – du kan kun stoppe det ved at betale – men lad blot være, de vil nyde det.

vi hører mere og mere om dig, så vi har købt nogle flere fordringer, og vi får ALTID vores penge. Du holder maks 6 mdr. – AK81.

vi kommer og ser til dig en af de kommende nætter og husk at det kan ikke stoppe før der er betalt – Du skylder jo overalt din lille JØDE!

du har ændret på turen – du er vel ikke bange – kan ikke finde dig, fange dig.

hej jødekarl. Du har på mail skrevet til 85 familier som alle er sorte og kaldt dem perkersvin. Det er ikke smart for de kommer og besøger.

er du rigtig klog? det er jo livsfarligt det du har gjort. Du har skrevet grimme mail til 4 rockerklubber og bl.a. skrevet, at de er blevet røvpulet af deres fædre – De kommer 100 % og ser til dig – FLYT! vi skal have 50 % af din gæld eller vi lukker din forretning og din familie. Den lille del du har mærket er kun en meget lille del af det du vil opleve. Så betal NU eller du vil opleve et sandt mareridt til der er betalt det kan IKKE stoppes uden betaling. Se dig tilbage...

begynd og glæd dig, der sker noget du ALDRIG glemmer

danskersvin vi har fået breve fra dig du vil dø og vi dræber dit liv.

- Danskersvin vi ser på din hus lige nu og din lastbil er gået i stykker kommer du ud til os og bliv død.
- du skal aldrig skriv til os dit lille svin du skal bare vente til vi ødelægger dig Bandidos i Koge kan ikke fi dig og di kommer snart hjem til dig.
- svin hvad laver du du får snart besøg ring dog til politiet tør du snart ikke læse sms.

Eksempler på træk der binder U- og K-trusler sammen

	K1	K2	K3	K4	K5	K6	K7	K8	K9	K10	K11	K12
ordvalg: svin				1					1	1	1	1
fremhævelser med stort	1		1			1	2	1				

	Q-dokumenter	K-dokumenter	KorpusDK
blot	8	1	19818
bare	5	1	37310
% blot	67	50	35

Ophavsanalyse: Trusselsbreve - konklusioner

Støtter hypotese om samme ophavsmand

- Indbyrdes referencer
- Fælles temaer: pædofili, skattesnyd og racisme
- Fælles trusselstyper: om afsløring og om sanktioner ved tredjemand
- Sproglige fællestræk: *svin, pædofile, blot, samt*, brug af passiv ...
- Formateringsmæssige fællestræk: fremhævelse med stort, punktum efter adresselinjer og overskrifter, samme skrifttype til adresser ...

Støtter umiddelbart ikke hypotese om samme ophavsmand

- Forskellige modtagere, forskellige afsendere
- Meget forskellig staveevne i U9 og U10 i forhold til resten
- Begge kan forklares som forsøg på vildledning

Uddrag fra dombogen

ster. Handlingsmønstret er endvidere det samme som i forhold 6. Det underbygges endvidere af den retslingvistiske erklæring. Tiltalte er således skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

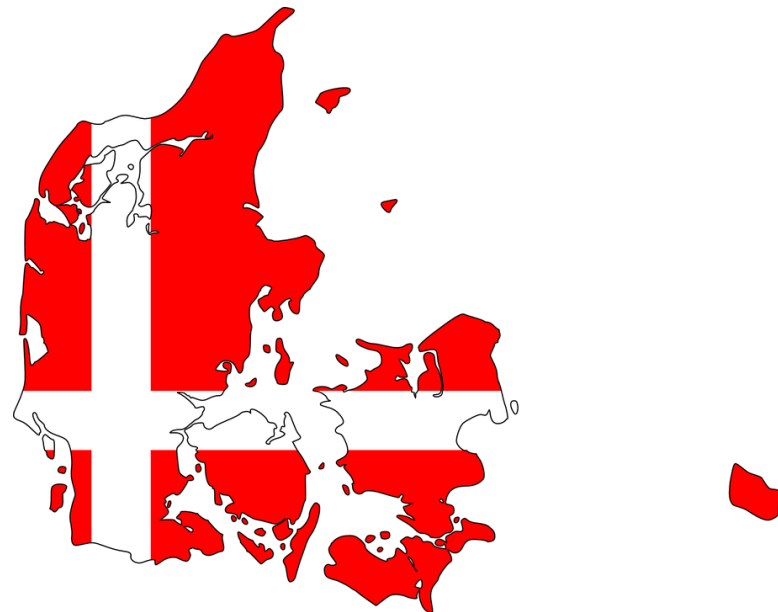
Thi kendes for ret:

Tiltalte [REDACTED] skal straffes med fængsel i 1 år og 3 måneder.

Hos tiltalte konfiskeres:

- Stationær computer (koster nr. 115),
- Mobiltelefon af mærket iPhone (koster nr. 101)
- Printer af mærket HP (koster nr. 116)

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

ERFARINGER FRA UDLANDET PERSPEKTIVER I DANMARK

BKA's database over 'kriminelt orienterede tekster'

- retslingvistiske analyser påbegyndtes i 1970'erne (pga. RAF)
- databasen oprettedes i 1990'erne
- nu ca. **4.500** tekster, primært afpresningsbreve
- meget detaljeret lingvistisk kodning af alle tekster (hvert eneste ord)
- avancerede søgemuligheder (fx sproglige træk, motiv, modus operandi)

Linguistic processing

The screenshot displays the BKA database interface for linguistic processing. It features a multi-pane layout. The left pane shows a 'jpg file' and a 'word-level analysis' section. The middle pane displays a 'token - type - part of speech - inflectional form' table. The right pane shows a list of 'texts for comparison (if available)'.

Evaluation tools

The screenshot displays the BKA database interface for evaluation tools. It features a multi-pane layout. The left pane shows a 'result set of search' section. The middle pane shows a list of 'texts for comparison (if available)'. The right pane shows a 'Search options for' section with a list of options.

Perspektiver i Danmark - database

Etablering af **national database** over kriminelt orienterede tekster

- for uopklarede sager: fx **trusselsvurdering**: opfyldt vs. uopfyldt trussel ift. sproglige træk
- for opklarede sager: fx **sociolingvistiske analyser**: afsenders baggrundsvARIABLE ift. sproglige træk
- i efterforskning: sammenligning med **tidligere sager**: sproglig profil, sagstypeprofil

Tusind tak for opmærksomheden!

Tanya Karoli Christensen, lektor, ph.d.

Københavns Universitet

Emil Holms Kanal 2

2300 København S

Tlf 35 32 84 93

tkaroli@hum.ku.dk

Donér tekster til projekt *Hverdagens skriftsprog*

ved at skrive til tekstbase@hum.ku.dk

Følg os på facebook – søg på Hverdagens Skriftsprog:

Hverdagens
skriftsprog 32
@hverdagensskriftsprog

